Utbildningsutskottets betänkande 1986/87:10

om anslag till centrala och regionala myndigheter m. m. (prop. 1986/87:100)

UbU
1986/87:10

ÅTTONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1986/87:100 bilaga 10 (utbildningsdepartementet) under punkterna B 1 – B 6 jämte motioner.

1. Skolöverstyrelsen

Regeringen har under punkt B 1 (s. 60–62) föreslagit riksdagen att till Skolöverstyrelsen för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 128 592 000 kr.

Motionerna

1986/87:Ub270 av Kerstin Göthberg (c) och Marianne Andersson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar anslå 2 milj. kr. till Hem och Skola-förbundet för försöksverksamhet för att begränsa våld och mobbning.

1986/87:Ub323 av Gunhild Bolander (c) och Karin Israelsson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att skolöverstyrelsen snarast bör ges behövliga specialistresurser för att kunna fylla sitt tillsynsansvar för särskolan och att länsskolnämnderna aktiveras i sitt tillsynsansvar för särskolan.

1986/87:Ub327 av Anna Wohlin-Andersson (c) och Marianne Karlsson (c) vari – såvitt nu är i fråga och med hänvisning till vad som anförs i den till arbetsmarknadsutskottet remitterade motionen 1986/87:A466 – yrkas

1. att riksdagen beslutar att ledningsfunktionen för landets skolledarutbildning skall stanna i Linköping.

1986/87:Ub817 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

20. att riksdagen avslår regeringens förslag att under anslaget B 1 anvisa 3 312 000 kr. som bidrag till löntagarnas organisationer.

1986/87:Ub827 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

4. att riksdagen beslutar att under anslaget B 1. Skolöverstyrelsen, anslå 200 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit att utgå som förhöjt anslag till Riksförbundet Hem och Skola,

1 *Riksdagen 1986/87. 14 saml. Nr 10*

36. att riksdagen avslår förslaget om ökade medel för informationsinsatser och därmed under anslaget B 1. Skolöverstyrelsen anslår 1 000 000 kr. mindre än vad regeringen har föreslagit,

37. att riksdagen beslutar avslå förslaget om bidrag till löntagarnas organisationer och därmed under anslaget B 1. Skolöverstyrelsen anslår 3 312 000 kr. mindre än vad regeringen har föreslagit.

1986/87:Ub828 av Birgitta Rydle m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

3. att riksdagen beslutar att avskaffa det statliga bidraget till löntagarorganisationernas verksamhet med skolinformation.

4. att riksdagen beslutar att till B 1. Skolöverstyrelsen för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 125 292 000 kr.

Utskottet

Under anslaget Skolöverstyrelsen finns en anslagspost Bidrag till vissa organisationer m. m. Den beräknas till 1 504 000 kr. Mottagare av dessa medel, som fördelas av skolöverstyrelsen (SÖ), är bl. a. Riksförbundet Hem och Skola (RHS). Under anslaget finns också en anslagspost Bidrag till löntagarorganisationer om sammanlagt 3 312 000 kr.

Av budgetpropositionen framgår att föredragande statsrådet har beräknat 1 milj. kr. för dels fortsatt utgivning av fyra nummer av tidskriften LäroplansDebatt, dels framställning av olika slags informationsmaterial inför elevernas val till gymnasieskolan, bl. a. i syfte att motverka könsbundna studieval.

Tidigare under innevarande riksmöte fattade riksdagen beslut om ett samlat program för skolledarutbildning (prop. 1985/86:173, UbU 1986/87:1, rskr. 1986/87:24). Med anledning härav beräknar föredragande statsrådet 1 055 000 kr. för den centrala ledningsfunktion som knyts till SÖ.

Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget beräknas till 128 592 000 kr.

I motion 1986/87:Ub270 (c) begärs 2 milj. kr. för en försöksverksamhet med åtgärder mot mobbning i RHS:s regi. Medlen avses användas för bl. a. klassmöten om normfrågor. I motion 1986/87:Ub827 (fp) framhålls att det för insatser mot våldet i skolan behövs bl. a. ökad samverkan mellan hem och skola. Motionärerna vill därför att riksdagen, utöver vad som beräknats i budgetpropositionen, anslår 200 000 kr. som förhöjt bidrag till RHS (yrkande 4).

Utskottet har inhämtat att SÖ för innevarande budgetår beslutat tilldela RHS 967 200 kr. vilket motsvarar omkring två tredjedelar av hela anslagsposten om 1 460 000 kr. Övriga fem bidragsmottagare har fått dela på återstående 492 800 kr. Anslagsposten i årets budgetproposition har räknats upp med 44 000 kr., vilket ungefärligen motsvarar den allmänna prisutvecklingen. Utskottet finner denna uppräkning rimlig och avstyrker därmed motionerna 1986/87:Ub270 och 1986/87:Ub827 yrkande 4, båda delvis.

I motionerna 1986/87:Ub817 (c) yrkande 20, 1986/87:Ub827 (fp) yrkande 37

och 1986/87:Ub828 yrkande 3 framförs uppfattningen att det i budgetpropositionen beräknade bidraget till löntagarorganisationerna bör dras in.

Utskottet anser att bidraget till löntagarorganisationerna behövs. Anslagsposten bör enligt utskottets mening föras upp under anslaget i enlighet med regeringens förslag. Därmed avstyrks motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkande 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis.

I motion 1986/87:Ub827 yrkande 36 föreslås avslag på regeringens förslag att SÖ skall få 1 000 000 kr. för vissa informationsinsatser. Motionärerna anser att SÖ bör klara dessa insatser utan extra medel.

Utskottet finner i likhet med föredragande statsrådet att SÖ:s informationsverksamhet är ett angeläget område. Riksdagen bör därför avslå motion 1986/87:Ub827 yrkande 36 delvis.

Utskottet har inte något att erinra mot medelsberäkningen i övrigt under anslaget och föreslår att riksdagen med bifall till budgetpropositionen och med avslag på motionerna 1986/87:Ub270, 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkandena 4, 36 och 37, samtliga delvis, samt 1986/87:Ub828 yrkandena 3 delvis och 4 till Skolöverstyrelsen för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 128 592 000 kr.

I motion 1986/87:Ub323 (c) hävdas att SÖ för närvarande har små möjligheter att leva upp till de förväntningar och krav som ställs på styrelsen i dess egenskap av tillsynsmyndighet för särskolan. SÖ bör därför enligt motionärerna snarast tillföras behövliga specialistresurser.

Utskottet vill erinra om att SÖ:s och länsskolnämndernas uppgifter regleras i förordningen (1981:1371) med instruktion för den statliga skoladministrationen, i skollagen och andra författningar. Därav framgår att SÖ och länsskolnämnderna har tillsyn över det offentliga skolväsendet, dvs. även över särskolan. Utskottet anser att det är den statliga skoladministrationens sak att fördela tillgängliga resurser så att en tillfredsställande tillsyn över olika skolformer garanteras. Med det anförda avstyrker utskottet motion 1986/87:Ub323.

I motion 1986/87:Ub327 (c) aktualiseras frågan om lokaliseringen av den centrala ledningen för den skolledarutbildning om vilken riksdagen fattade beslut under innevarande riksmöte (prop. 1985/86:173, UbU 1986/87:1, rskr. 1986/87:24). Motionärerna erinrar om att ledningsfunktionen avseende den nuvarande skolledarutbildningen är lokaliserad till Linköping och motsätter sig ändrad lokalisering av motsvarande funktion i den nya skolledarutbildningen (yrkande 1).

Utskottet tog vid sin behandling av regeringens förslag om ett samlat program för skolledarutbildning ställning till ett motionsyrkande av samma innebörd. Utskottet ansåg det vara naturligt att SÖ såsom centralt ansvarig för främst fördjupningsutbildningen själv avgör var i riket den centrala ledningsfunktionen bör vara belägen. Utskottet hänvisar till detta sitt ställningstagande och avstyrker därmed motion 1986/87:Ub327 yrkande 1.

Åberopande det anförda hemställer utskottet

1. beträffande *ytterligare bidrag till Riksförbundet Hem och Skola*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub270 och 1986/87:Ub827 yrkande 4, båda delvis,

2. beträffande *avveckling av bidraget till löntagarorganisationer*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkande 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis,

3. beträffande *lokaliseringen av den centrala ledningsfunktionen för skolledarutbildning*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub327 yrkande 1,

4. beträffande *ytterligare medel för informationsinsatser*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub827 yrkande 36 delvis,

5. beträffande *skolöverstyrelsens tillsynsansvar för särskolan*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub323,

6. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub270, 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkandena 4, 36 och 37, samtliga delvis, samt 1986/87:Ub828 yrkandena 3 delvis och 4 till *Skolöverstyrelsen* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 128 592 000 kr.

2. Länsskolnämnderna

Regeringen har under punkt B 2 (s. 62–64) föreslagit riksdagen att till Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 154 159 000 kr.

Motionerna

1986/87:Ub240 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen beslutar att under proposition 1986/87:100 bil. 10 Utbildningsdepartementet B 2. Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 3 000 000 kr. förhöjt anslag.

1986/87:Ub282 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen beslutar att under proposition 1986/87:100 bil. 10 Utbildningsdepartementet, B 2. Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisa 2 000 000 kr. utöver regeringens förslag avseende en konsulent för medicinskt handikappade barn i var och en av de fem planeringsregionerna i enlighet med vad som anförs i motionen.

1986/87:Ub294 av Margareta Winberg (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts beträffande inrättande av konsulenter vid länsskolnämnderna med ansvar för barn med medicinska handikapp.

1986/87:Ub355 av Elisabeth Fleetwood (m) vari – med hänvisning till vad som anförs i den till socialutskottet remitterade motionen 1986/87:So493 – yrkas att riksdagen hos regeringen begär att skolöverstyrelsen får i uppdrag

att intensifiera aktuell information i skolorna om tobakens skadliga effekter på kort såväl som på lång sikt.

1986/87:Ub817 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

21. att riksdagen beslutar tillföra anslaget B 2. Den regionala organisationen för handikappade elever 1 312 000 kr.

1986/87:Ub827 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

38. att riksdagen beslutar avslå förslaget om utökat antal ledamöter i länsskolnämnderna och därmed [under anslaget B 3. Länsskolnämndernas utvecklingsstöd] anslår 478 000 kr. mindre än vad regeringen har föreslagit.

1986/87:Ub828 av Birgitta Rydle m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

5. att riksdagen beslutar att till B 2. Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 151 159 000 kr.

Utskottet

Frågor rörande den regionala organisationen för pedagogiskt stöd åt handikappade elever aktualiseras i tre motioner. Enligt motionerna 1986/87:Ub282 (vpk) och 1986/87:Ub294 (s) bör konsulenter för medicinskt handikappade elever – elever med s. k. dolt handikapp – knytas till länsskolnämndernas planeringsregioner. I den förstnämnda motionen hemställs att riksdagen skall anslå 2 000 000 kr. utöver vad som beräknas i budgetpropositionen för detta ändamål.

Utskottet, som under det förra riksmötet hade att ta ställning till förslag rörande inrättande av konsulenter för medicinskt handikappade barn vid länsskolnämnderna (*UbU 1985/86:12*), anförde bl. a. att det i första hand bör ankomma på den lokala skolhälsovårdens och den egna skolans övriga elevvårdande personal att i samråd med eleven och föräldrarna söka lösa de speciella problem som möter den medicinskt handikappade eleven i skolan. Utskottet ansåg det inte vara påkallat med något uttalande av riksdagen rörande formerna för denna verksamhet. Med hänvisning till detta uttalande avstyrks motionerna 1986/87:Ub282 delvis och 1986/87:Ub294.

Som ett led i regeringens strävan att råda bot på det ansträngda statsfinansiella läget tillämpas sedan några år ett system med generella besparingar på myndigheternas förvaltningsanslag, s. k. huvudförslag.

I motion 1986/87:Ub817 (c) hemställs att den regionala organisationen skall tillföras ytterligare 1 312 000 kr. för att inte besparingen under anslaget skall drabba denna verksamhet (yrkande 21).

Utskottet anser i likhet med föredragande statsrådet det inte orimligt att länsskolnämnderna överväger att låta också den regionala stödorganisationen bidra till den nödvändiga besparingen under anslaget. Därmed avstyrks motion 1986/87:Ub817 yrkande 21 delvis.

I motion 1986/87:Ub240 (vpk) uttrycks oro över att besparingen enligt huvudförslaget skall inverka menligt på länsskolnämndernas verksamhet. Enligt motionärerna kommer besparingen att drabba bl. a. länsskolnämndernas möjligheter att följa upp de skolpolitiska besluten. Riksdagen bör

därför till Länsskolnämnderna anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 3 000 000 kr. förhöjt anslag (yrkande 1).

Utskottet ser för sin del inget skäl för att länsskolnämnderna skall undantas från den besparing som huvudförslaget utgör. Med det anförda avstyrks motion 1986/87:Ub240 yrkande 1 delvis.

Enligt motion 1986/87:Ub828 (m) finns möjligheter till en fortsatt rationalisering av länsskolnämndernas administrativa arbete. Därför bör riksdagen till anslaget Länsskolnämnderna anvisa 3 milj. kr. mindre än vad regeringen föreslår, dvs. 151 159 000 kr. (yrkande 5).

Utskottet vill med anledning av sistnämnda yrkande erinra om att länsskolnämnderna enligt föredragande statsrådets beräkningar enbart genom det s. k. huvudförslaget åläggs en besparing om 3 136 000 kr. Utskottet anser det inte sannolikt att länsskolnämnderna under ett och samma budgetår kan genomföra rationaliseringar motsvarande nästan det dubbla beloppet utan att verksamhetens kvalitet äventyras. Därför avstyrker utskottet motion 1986/87:Ub828 yrkande 5 delvis.

I motion 1986/87:Ub827 (fp) föreslås att anslaget i jämförelse med regeringens förslag räknas ned med 478 000 kr., vilket belopp föredragande statsrådet beräknar med anledning av riksdagens beslut om en utökning av antalet ledamöter i länsskolnämnderna från nio till elva (yrkande 38). Som motivering anförs att folkpartiet reserverade sig mot nämnda riksdagsbeslut.

Utskottet vill med anledning av motionsyrkandet konstatera att riksdagen i december 1985 fattade beslut om en utökning av antalet ledamöter i länsskolnämnderna (prop. 1985/86:10, UbU 1985/86:6, rskr. 1985/86:39). Ändringen trädde i kraft den 1 januari 1986. Därför bör länsskolnämnderna tilldelas de medel som behövs för att bestrida med beslutet följande merkostnader för arvoden, ersättning för mistad lön samt för resor och traktamenten. Med det anförda avstyrks motion 1986/87:Ub827 yrkande 38 delvis.

Utskottet har i det föregående inte haft något att invända mot föredragande statsrådets medelsberäkningar under det nu behandlade anslaget. Riksdagen bör således med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub817 yrkande 21, 1986/87:Ub827 yrkande 38 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till anslaget Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 154 159 000 kr.

Enligt motion 1986/87:Ub355 (m) bör SÖ få i uppdrag att intensifiera informationen om tobakens skadliga effekter. Motiveringen till yrkandet återfinns i motion 1986/87:So493.

Utskottet vill med anledning av motionen redovisa vilka insatser som för närvarande görs för att sprida information om tobakens skaderisker och för att begränsa tobaksbruket bland ungdomar i skolåldern.

Vid SÖ finns två heltidstjänster för arbete med hälsofostran. I begreppet hälsofostran ryms frågor rörande etik, livsstil, livsfrågor, kost- och hygienvanor, hälsorisker, arbetsmiljö, ANT-(Alkohol, Narkotika, Tobak)problem, samlevnad m. m. Vid länsskolnämnderna finns personalresurser motsvaran-

de minst en halvtidstjänst för ANT-frågor (ANT-kontaktpersoner). Uppgifterna för dessa ANT-kontaktpersoner är bl. a. att ge stöd, stimulans och utbildning i ANT-frågor till skolpersonal. Ur anslaget Länsskolnämndernas utvecklingsstöd disponerar länsskolnämnderna vissa projektmedel för ANT-verksamhet.

Regeringen har den 29 maj 1986 uppdragit åt socialstyrelsen att – i nära samverkan med berörda myndigheter och organisationer – genomföra en intensifierad informationsverksamhet om tobakens skadeverkningar, riktad till i första hand barn och ungdomar i skolåldern. Verksamheten skall pågå under tre år, och det huvudsakliga syftet skall vara att söka hindra rökdebut hos barn och ungdom. Efter förslag från socialstyrelsen avser regeringen att besluta om bidrag till informationsverksamheten att utgå ur allmänna arvsfonden med ett belopp av högst 6 milj. kr. under tre år. Härutöver har under anslaget Hälsoupplysning (socialdepartementet) för budgetåret 1986/87 beräknats 1 milj. kr. för ändamålet.

Utskottet anser att ytterligare åtgärder för närvarande inte är påkallade och avstyrker därmed motion 1986/87:Ub355.

Åberopande det anförda hemställer utskottet

1. beträffande *inrättande av konsulenter för medicinskt handikappade elever*

att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub282 delvis och 1986/87:Ub294,

2. beträffande *ytterligare medel till den regionala organisationen för stöd åt handikappade elever*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub817 yrkande 21 delvis,

3. beträffande *kompensation för besparingen på anslaget enligt huvudförslaget*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub240 yrkande 1 delvis,

4. beträffande *möjligheter till ytterligare rationaliseringar*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub828 yrkande 5 delvis,

5. beträffande *medel till täckande av kostnader för det utökade antalet ledamöter i länsskolnämnderna*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub827 yrkande 38 delvis,

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub817 yrkande 21, 1986/87:Ub827 yrkande 38 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till *Länsskolnämnderna* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 154 159 000 kr.,

7. beträffande *information om tobakens skadliga effekter*

att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub355.

3. Länsskolnämndernas utvecklingsstöd

Regeringen har under punkten B 3 (s. 64–67) föreslagit riksdagen att till Länsskolnämndernas utvecklingsstöd för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 31 930 000 kr.

1986/87:Ub817 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas 22. att riksdagen beslutar att till anslaget B 3 tillföra 2 milj. kr. för undervisning om överlevnadsfrågor.

1986/87:Ub828 av Birgitta Rydle m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas 6. att riksdagen beslutar att avskaffa bidraget till kommunernas skolutveckling samt att till B 3. Länsskolnämndernas utvecklingsstöd för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 17 530 000 kr.

Utskottet

Ur anslaget utgår medel för länsskolnämndernas verksamhet för främjande av lokalt utvecklingsarbete, för bidrag till kommunernas lokala skolutveckling och för bidrag för försöksverksamheten och utvecklingsarbetet inom gymnasieskolan. För de tre motsvarande anslagsposterna beräknar föredragande statsrådet 6 771 000 kr., 10 190 000 kr. resp. 14 969 000 kr. Sammanlagt beräknas medelsbehovet för budgetåret 1987/88 till 31 930 000 kr.

I motion 1986/87:Ub817 (c) hemställs att riksdagen under anslaget anvisar 2 milj. kr. utöver regeringens förslag. Dessa medel skall enligt motionärerna möjliggöra skolöverstyrelsens (SÖ:s) förslag rörande undervisning om överlevnadsfrågor (yrkande 22).

Utskottet konstaterar med anledning av motionsyrkandet att SÖ i sin anslagsframställning för budgetåret 1987/88 föreslagit att ett särskilt bidrag – inledningsvis under en femårsperiod – skall utgå till varje län med början budgetåret 1987/88. Medlen skall användas för att i samverkan mellan å ena sidan skolväsendet och å andra sidan myndigheter, organisationer m. fl. möjliggöra speciella projekt m. m. i syfte att utveckla och förstärka undervisningen om överlevnadsfrågor. Med överlevnadsfrågor avser SÖ dels frågor om internationell förståelse, internationellt samarbete och fred, benämnda fredsfrågor, dels frågor som har att göra med hanteringen av jordens resurser och hotet mot vår miljö, benämnda miljöfrågor. SÖ beräknar medelsbehovet till 2 milj. kr. per år.

Utskottet delar föredragande statsrådets uppfattning rörande angelägenheten av att undervisningen i överlevnadsfrågor på olika sätt främjas men att särskilda medel inte bör avsättas för ändamålet. Med det anförda avstyrks motion 1986/87:Ub817 yrkande 22 delvis.

Enligt motion 1986/87:Ub828 (m) visar erfarenheten att det regionala stödet till skolutveckling inte har gett avsedda resultat. Därför föreslås att anslaget minskas med 14 400 000 kr. (yrkande 6).

Övertygande skäl har inte anförts för att riksdagen inte skall anvisa de i budgetpropositionen föreslagna medlen. Utskottet avstyrker således motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis.

Beträffande medelsberäkningen i övrigt under anslaget har utskottet inte något att erinra. Utskottet föreslår därför att riksdagen med bifall till propositionen och med avslag på motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 22 och

1986/87:Ub828 yrkande 6, båda delvis, till Länsskolnämndernas utvecklingsstöd för budgetåret 1987/88 anvisar 31 930 000 kr.

Åberopande det anförda hemställer utskottet

1. beträffande *medel för undervisning i överlevnadsfrågor*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub817 yrkande 22 delvis,

2. beträffande *regionalt stöd till lokal skolutveckling*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis,

3. beträffande *anslagsbeloppet*
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 22 och 1986/87:Ub828 yrkande 6, båda delvis, till *Länsskolnämndernas utvecklingsstöd* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 31 930 000 kr.

4. Statens institut för läromedel. Utvecklingsinsatser på läromedelsområdet m. m. Stöd för produktion av läromedel

Regeringen har föreslagit riksdagen att

dels under punkt B 4 (s. 67–73)

1. godkänna vad som i propositionen har förordats om sammanförande av statens institut för läromedel och rikscentralerna för pedagogiska hjälpmedel för handikappade till en myndighet,

2. godkänna vad som i propositionen har förordats om principerna för avgiftsbeläggning av handikappenheternas produkter,

3. till Statens institut för läromedel för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 18 378 000 kr.

dels under punkt B 5 (s. 74) till Utvecklingsinsatser på läromedelsområdet m. m. för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 7 483 000 kr.

dels under punkt B 6 (s. 74–76)

1. medge att förhandsbesked om statsbidrag till stöd för produktion av läromedel får lämnas i enlighet med vad som har förordats i propositionen,

2. bemyndiga regeringen att för statens räkning godkänna avtal med förlag om produktion av lexikon,

3. till Stöd för produktion av läromedel för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 6 127 000 kr.

Motionerna

1986/87:Ub240 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

3. att riksdagen avslår regeringens hemställan om avgiftsbeläggning av handikappenheternas produkter.

1986/87:Ub304 av Karin Israelsson (c) och Gunhild Bolander (c) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om de speciella läromedlen för handikappade elever.

1986/87:Ub348 av Gunilla André (c) och Rosa Östh (c) vari yrkas att

riksdagen hos regeringen begär förslag om läromedelsgranskning i enlighet med vad som anförs i motionen.

1986/87:Ub827 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

39. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts om statens institut för läromedel,

40. att riksdagen beslutar sammanföra anslagen B 4, B 5 och B 6 till ett anslag B 4. Rikscentralen för pedagogiska hjälpmedel för handikappade,

41. att riksdagen beslutar att till det nya anslaget B 4. Rikscentralen för pedagogiska hjälpmedel för handikappade anslå 23 488 000 kr.,

42. att riksdagen avslår förslaget om att begränsa möjligheten att fritt välja läromedel i klasser där handikappade elever undervisas.

1986/87:Ub828 av Birgitta Rydle m. fl. (m) vari – såvitt nu är i fråga – yrkas

7. att riksdagen beslutar att till B 4. Statens institut för läromedel för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 9 878 000 kr.,

8. att riksdagen beslutar att de två anslagen B 5 och B 6 sammanslås till ett anslag benämnt Stöd för utveckling och produktion av läromedel m. m. samt att till detta ändamål för budgetåret 1987/88 anvisa ett reservationsanslag av 13 610 000 kr.

Utskottet

Statens institut för läromedelsinformation (SIL) har enligt förordningen (1982:393) om vissa statliga insatser beträffande läromedel till uppgift att fastställa baslärornedel, låta utföra läromedelsgranskning, informera om läromedelsgranskning samt informera om läromedel.

Vidare skall SIL enligt förordningen (1974:440) med instruktion för statens institut för läromedelsinformation vara central myndighet för rikscentralerna för pedagogiska hjälpmedel för handikappade (RPH), handlägga ärenden om statsbidrag enligt förordningen (1974:439) om statsbidrag till produktion av vissa läromedel, främja produktion av och ge ut information om läromedel för minoritetsspråks- och invandrarundervisning och hemspråksträning i förskolan samt även i övrigt verka för förbättrad tillgång på läromedel inom områden där det råder brist.

Det finns fyra rikscentraler för pedagogiska hjälpmedel för handikappade, nämligen en för hörselskadade i Örebro (RPH-HÖR), en för rörelsehindrade i Göteborg (RPH-RH), en för synskadade i Solna (RPH-SYN) och en för psykiskt utvecklingsstörda i Umeå (RPH-SÄR).

RPH har enligt sin instruktion att främja utveckling, produktion och utlåning av samt information om pedagogiska hjälpmedel för handikappade elever inom utbildningar som står under skolöverstyrelsens (SÖ:s) tillsyn samt för handikappade elever inom förskolan.

Föredragande statsrådet föreslår att SIL och RPH förs samman till en myndighet, benämnd statens institut för läromedel (SIL). Till grund för förslaget ligger en av statskontoret utarbetad rapport, SIL och RPH – förslag till ny organisation (1986:26). Ett sammanförande av nämnda myndigheter skapar enligt statsrådet bättre förutsättningar för en fortgående omprövning

av verksamheten och för en omfördelning av tillgängliga resurser.

Den nya organisationen, som är tänkt att gälla fr. o. m. den 1 juli 1987, skall enligt förslaget omfatta fem enheter och ett centralt kansli. Fyra av enheterna skall motsvara de nuvarande rikscentralerna (RPH) medan den femte skall svara för läromedel för minoritets- och invandrarundervisning. Det centrala kansliet skall svara för granskning av och information om läromedel, för läromedelsutveckling och produktionsstöd samt för administration.

I motion 1986/87:Ub827 (fp) erinras om att motionärerna tidigare har föreslagit att SIL skall läggas ned och att SÖ skall ta över de uppgifter som inte kan undvaras, t. ex. utveckling av läromedel för minoritets- och invandrarundervisning. Regeringsförslaget om en sammanläggning av SIL och RPH innebär enligt motionen inte att behovet av SIL:s hittillsvarande uppgifter ökar. Därför föreslås i motionen att enbart de fyra rikscentralerna slås samman till en myndighet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna (yrkande 39).

Utskottet vill erinra om att föredragande statsrådet i förra årets budgetproposition för riksdagen anmälde sin avsikt att föreslå regeringen att låta göra en organisationsöversyn, varvid utgångspunkten skulle vara att SIL och RPH samordnades till en myndighet. Utskottet hade ingen erinran mot vare sig översynen som sådan eller utgångspunkten för densamma. Utskottet vidhåller sin tidigare redovisade uppfattning att statens övergripande ansvar för en tillfredsställande läromedelsförsörjning motiverar att det finns en särskild myndighet på läromedelsområdet. Även om tyngdpunkten i statens engagemang på detta område kommit att förskjutas i riktning mot en ökad satsning på läromedel och andra pedagogiska hjälpmedel för handikappade har SIL även fortsättningsvis betydelsefulla uppgifter att fylla i fråga om bl. a. läromedelsutveckling i allmänhet samt granskning av och information om läromedel. Med det anförda tillstyrker utskottet förslaget i budgetpropositionen om en sammanläggning den 1 juli 1987 av SIL och RPH till en myndighet, benämnd statens institut för läromedel (SIL). Därmed avstyrks motion 1986/87:Ub827 yrkande 39.

Enligt föredragande statsrådet bör målet för samhällets insatser på läromedelsområdet i fråga om handikappade elever vara att brist på lämpliga läromedel inte skall få utgöra ett hinder för att dessa elever skall kunna genomgå utbildning på villkor likvärdiga med andra elevers. Elever med handikapp skall således ha samma tillgång på läromedel som sina icke handikappade kamrater. Det heter vidare i propositionen: "I vissa fall kan detta behöva medföra begränsningar för samtliga elever i en klass genom att klassen inte fritt får välja läromedel utan valet begränsas till de läroböcker som finns anpassade för elever med handikapp. Under alla omständigheter skall ett fullgott alternativ finnas."

Detta uttalande tas upp i två motioner. Enligt motion 1986/87:Ub304 (c) medför den i budgetpropositionen redovisade begränsningen att en handikappad elev i fortsättningen kan komma att pekas ut som den som är orsak till att valfriheten på läromedelsområdet beskärs och att undervisningens kvalitet till följd därav försämras. Så bör inte vara fallet. Riksdagen bör som sin mening ge regeringen detta till känna (yrkande 1 delvis). Även i motion

1986/87:Ub827 (fp) avvisas vad som i propositionen har anförts beträffande rätten att fritt välja läromedel (yrkande 42).

Utskottet vill i ärendet anföra följande.

Det förhållandet att utbudet av läromedel för icke handikappade elever är stort medför att RPH inte har möjlighet att lagerhålla mer än ett begränsat urval läromedel i handikappanpassade versioner. Utveckling och framställning av handikappanpassade läromedel är i vissa fall förenat med stora kostnader. Med hänsyn härtill kan det anses rimligt att, om det finns en handikappad elev i klassen, det läromedel väljs som redan finns anpassat för denne elevs handikapp, t. ex. i punktskrift för en synskadad elev. Utskottet vill för sin del starkt stryka under att begränsningen av friheten att välja läromedel bara bör gälla om det läromedel som också finns i handikappanpassad version är att anse som ett fullgott alternativ till övriga till buds stående läromedel. I annat fall bör kunna krävas att SIL framställer en handikappanpassad version av det läromedel lärare och elever väljer. Med detta klargörande från utskottets sida torde syftet med de båda motionsyrkandena vara tillgodosett. Därmed avstyrks motionerna 1986/87:Ub304 yrkande 1 delvis och 1986/87:Ub827 yrkande 42.

Föredragande statsrådet hemställer i budgetpropositionen om riksdagens godkännande av vissa principer för en avgiftsbeläggning av handikappenheternas produkter. Statsrådet anser att en avgift i framtiden bör tas ut för dessa produkter. Principen bör vara att staten genom anslag till SIL svarar för kostnaderna för utvecklingen av läromedel medan avnämarna (främst det kommunala skolväsendet inkl. särskolan) svarar för huvuddelen av de kostnader som kan hänföras till mångfaldigande/tryckning, lagerhållning, distribution och försäljning av läromedel. För punktskrifts- och talböcker föreslår statsrådet en expeditionsavgift per beställd bok, eftersom huvuddelen av kostnaderna för sådana läromedel inte ligger på utvecklingssidan utan i produktionen. Det bör enligt statsrådet ankomma på regeringen att fastställa riktlinjer för avgiftssättningen. Avgiftssystemet bör införas vid ingången av budgetåret 1988/89.

Enligt motion 1986/87:Ub240 (vpk) strider regeringens förslag om avgiftsbeläggning av läromedel för handikappade mot målet att ge handikappade barn tillgång till skolan. Det finns ingen garanti för att kommunerna inte väljer att spara på läromedelsavgifter, menar motionärerna. Därför avstyrks förslaget (yrkande 3). Också i motion 1986/87:Ub304 (c) avvisas förslaget (yrkande 1 delvis).

Utskottet vill för sin del anföra följande.

Regeringens principförslag om att huvudmännen för de utbildningar som står under SÖ:s tillsyn fr. o. m. budgetåret 1988/89 skall svara för vissa kostnader för handikapplläromedel bygger på ett förslag i statskontorets rapport SIL och RPH – förslag till ny organisation (1986:26).

Av nämnda rapport framgår att rikscentralerna redan i dag i viss utsträckning tar betalt för sina produkter. Härvidlag kategoriseras avnämarna, dvs. de handikappade eleverna, med avseende på slag och grad av handikapp. Sålunda hänförs eleverna till resp. rikscentrals primärgrupp och sekundärgrupp enligt följande sammanställning.

RPH	*Primärgrupp*	*Sekundärgrupp*
HÖR	Döva och hörselskadade elever	Elever med språkligt handikapp
RH	Rörelsehindrade elever	Elever med motoriska/perceptuella störningar -
SYN	Gravt synskadade (blinda) och synskadade elever	Lässvaga elever
SÄR	Psykiskt utvecklingsstörda elever	Elever med perceptionsstörningar, läs- och skrivsvårigheter m. m.

Huvudregeln har enligt statskontorets rapport varit att läromedel till elever tillhörande resp. rikscentrals primärgrupp har tillhandahållits kostnadsfritt (ibland som lån), medan läromedel till elever ur sekundärgruppen har försålts till ett uppskattat självkostnadspris.

Denna regel uppges emellertid inte längre tillämpas så strikt. Flera orsaker härtill redovisas. Bl. a. är det i vissa fall svårt att avgöra om en beställning avser en primär- eller sekundärgruppstillhörig elev. I praktiken förekommer det därmed att läromedel säljs också till elever som bort tillhöra primärgruppen. Vidare gäller att produkter som har tagits fram med hjälp av produktionsstöd som regel säljs till båda målgrupperna. Att avgöra flerhandikappade elevers målgruppstillhörighet erbjuder särskilda problem.

Sammanfattningsvis anser statskontoret att det är svårt att upprätthålla en klar distinktion mellan elever som skall, resp. inte skall tillhandahållas läromedel kostnadsfritt.

Förslaget i budgetpropositionen innebär att de olika skolformernas huvudmän får ett kostnadsansvar för alla sina elevers läromedel. Enligt utskottets uppfattning ger emellertid det nu framlagda förslaget inte riksdagen tillräckligt underlag för ett ställningstagande. Bl. a. saknas en redovisning av förväntade kostnadsökningar för huvudmännen. Därmed finns inte några möjligheter att bedöma risken för att – såsom befaras i motionerna 1986/87:Ub240 och 1986/87:Ub304 – de handikappade eleverna i läromedelshänseende försätts i en försämrad situation. Inte heller finns någon redovisning av vilka administrationskostnader som är förbundna med ett generellt försäljningsförfarande. Därmed omöjliggörs en bedömning av om dessa kostnader kommer att stå i rimlig proportion till förväntade försäljningsintäkter. Slutligen framgår det inte klart av budgetpropositionen om det föreslagna kostnadsansvaret skall åläggas också staten såsom huvudman för specialskolan.

Mot denna bakgrund anser utskottet att regeringen skall återkomma till riksdagen när ett mer preciserat förslag föreligger rörande fördelningen av kostnadsansvaret för handikappade elevers läromedel. Detta bör riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 3 och 1986/87:Ub304 yrkande 1 delvis som sin mening ge regeringen till känna.

Utskottet övergår nu till att behandla frågor rörande anslagsberäkning m. m.

Hittills har medel för SIL:s och RPH:s verksamhet anvisats under skilda anslag. Nu föreslår föredragande statsrådet att medel för den nya myndigheten statens institut för läromedel (SIL) anvisas dels under ett förvaltningsanslag för en basorganisation som bör omfatta lönekostnader m. m. för fast

anställd personal, lokalkostnader samt expenser, dels under ett reservationsanslag för utveckling och produktion av samt information om läromedel för elever med handikapp samt inom minoritets- och invandrarundervisningen. Även kostnader för arvoden till externa läromedelsproducenter och annan expertis samt köpta produktionstjänster föreslås bli finansierade från sistnämnda anslag. Härutöver bör medel, liksom hittills, anvisas under ett särskilt reservationsanslag för stöd för produktion av läromedel.

Beträffande anslagsberäkningen föreslår föredragande statsrådet att riksdagen för budgetåret 1987/88 anvisar till Statens institut för läromedel ett förslagsanslag av 18 378 000 kr., till Utvecklingsinsatser på läromedelsområdet m. m. ett reservationsanslag av 7 483 000 kr. samt till Stöd för produktion av läromedel ett reservationsanslag av 6 127 000 kr. Det sammanlagda medelsbehovet under de tre anslagen beräknas således till 31 988 000 kr.

I motion 1986/87:Ub827 (fp) avvisas den föreslagna anslagskonstruktionen. Som följd av dels att motionärerna önskar en nedläggning av nuvarande SIL, dels att den i budgetpropositionen föreslagna anslagsuppdelningen anses försvåra överblicken, föreslås att anslagen B 4, B 5 och B 6 förs samman till ett anslag, benämnt B 4. Rikscentralen för pedagogiska hjälpmedel för handikappade m. m. (yrkande 40). Till detta anslag bör riksdagen enligt motionen anvisa 23 488 000 kr. (yrkande 41). Härvid har den förordade nedläggningen av nuvarande SIL beräknats medföra en besparing om 8 500 000 kr.

Enligt motion 1986/87:Ub828 (m) bör de nya anslagen B 5 och B 6 slås samman till ett anslag, benämnt B 5. Stöd för utveckling och produktion av läromedel m. m. Till detta anslag bör riksdagen anvisa 13 610 000 kr. (yrkande 8). Till anslaget B 4. Statens institut för läromedel bör riksdagen enligt samma motion anvisa 9 878 000 kr. Härvid har sammanläggningen av nuvarande SIL och RPH till en myndighet beräknats möjliggöra rationaliseringsvinster motsvarande 8 500 000 kr. (yrkande 7).

I det föregående har utskottet tillstyrkt att statens institut för läromedelsinformation och RPH förs samman till en myndighet, statens institut för läromedel (SIL). Utskottet anser i likhet med föredragande statsrådet det vara naturligt att kostnaderna för den nya myndighetens basorganisation finansieras över ett särskilt förslagsanslag medan andra med verksamheten förbundna kostnader finansieras från reservationsanslag. Härmed bibehålls möjligheten att i förekommande fall reservera medel till ett kommande budgetår. Beträffande förslaget i motion 1986/87:Ub828 att anslaget B 5. Utvecklingsinsatser på läromedelsområdet m. m. och B 6. Stöd för produktion av läromedel skall föras samman till ett anslag vill utskottet peka på att medel ur anslaget för produktionsstöd avser bidrag för externt utförda tjänster. Vidare tillämpas beträffande detta anslag ett system med förhandsbesked och planeringsramar, vilket inte är fallet med anslaget B 5.

Utskottet har för sin del inget att erinra mot de i budgetpropositionen redovisade beräkningarna rörande medelsbehovet under de tre förevarande anslagen. Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag på dessa punkter och avstyrker motionerna 1986/87:Ub827 yrkandena 40 och 41 och 1986/87:Ub828 yrkandena 7 och 8.

I propositionen föreslås riksdagen medge att förhandsbesked om statsbidrag till stöd för produktion av läromedel får lämnas i enlighet med vad som har förordats i budgetpropositionen. Utskottet tillstyrker att riksdagen lämnar det begärda medgivandet.

I propositionen föreslås vidare riksdagen bemyndiga regeringen att för statens räkning godkänna avtal med förlag om produktion av lexikon. Utskottet tillstyrker att riksdagen lämnar regeringen det begärda bemyndigandet.

Enligt motion 1986/87:Ub348 (c) bör riksdagen hos regeringen begära förslag rörande en effektiv och djupgående läromedelsgranskning från jämställdhets- och könsrollssynpunkt. Utgångspunkt för motionärernas yrkande är en år 1985 utkommen "Litteraturhistoria för gymnasieskolan". Läromedlet är, menar motionärerna, ett exempel bland många som visar att människorna fråntas kvinnliga förebilder och att kvinnorna berövas sin del av historien.

Utskottet vill först erinra om de regler om läromedelsgranskning som finns i förordningen (1982:393) om vissa statliga insatser beträffande läromedel.

Om statens institut för läromedelsinformation avser att fastställa ett läromedel som baslärornedel i ett samhällsorienterande ämne skall institutet först låta granska läromedlet. Institutet får bestämma att sådan granskning skall utföras även av baslärornedel i andra ämnen. För varje läromedel som skall granskas skall läromedelsnämnden vid institutet utse en eller två granskare. Varje granskare skall i ett skriftligt utlåtande uttala sig i frågan om läromedlet behandlar sitt ämnesområde på ett sakligt och allsidigt sätt och även i övrigt stämmer överens med mål och riktlinjer i läroplanen. Läromedelsnämnden skall sedan, på grundval av bl. a. granskarens utlåtande, bedöma läromedlets saklighet och allsidighet.

Av den nämnda redogörelsen framgår att SIL:s granskningsskyldighet endast omfattar tilltänkta baslärornedel i samhällsorienterande ämnen. Utskottet vill emellertid – utan att för den skull gå in på det i motionen nämnda läromedlets utformning – betona vikten av att alla baslärornedel motsvarar de krav som kan ställas i fråga om saklighet och allsidighet.

Utskottet erinrar i sammanhanget om att föredragande statsrådet i budgetpropositionen anmäler sin avsikt att föreslå regeringen att utse en särskild utredare av frågor rörande läromedel. Utredaren skall kartlägga situationen på läromedelsområdet och föreslå de åtgärder som kan anses påkallade. Bland frågor som utredaren skall ta upp nämns läroböckernas utformning och innehåll samt statens granskning av läroböcker. Utskottet utgår från att frågor av den art som aktualiseras i motionen tas upp i detta sammanhang. Med det anförda avstyrks motion 1986/87:Ub348.

Åberopande det anförda hemställer utskottet

1. beträffande ett *sammanförande av SIL och RPH till en myndighet*
att riksdagen med avslag på motion 1986/87:Ub827 yrkande 39 godkänner vad som förordats i proposition 1986/87:100,

2. beträffande *begränsningar i rätten att fritt välja läromedel*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Ub304 yrkande 1 delvis och 1986/87:Ub827 yrkande 42.

3. beträffande *principerna för avgiftsbeläggning av handikappenhetemas produkter*
att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 3 och 1986/87:Ub304 yrkande 1 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

4. beträffande *anslagsbeloppen m. m.*
dels under punkt B 4
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub827 yrkandena 40 och 41, båda delvis, samt 1986/87:Ub828 yrkande 7 till *Statens institut för läromedel* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 18 378 000 kr.,
dels under punkt B 5
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub827 yrkandena 40 och 41 och 1986/87:Ub828 yrkande 8, samtliga delvis, till *Utvecklingsinsatser på läromedelsområdet m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 7 483 000 kr.,
dels under punkt B 6
att riksdagen med bifall till proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub827 yrkandena 40 och 41 och 1986/87:Ub828 yrkande 8, samtliga delvis, till *Stöd för produktion av läromedel* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 6 127 000 kr.,

5. beträffande *förhandsbesked om statsbidrag till stöd för produktion av läromedel*
att riksdagen godkänner vad som har förordats i proposition 1986/87:100,

6. beträffande *bemyndigande för regeringen att för statens räkning godkänna avtal med förlag om produktion av lexikon*
att riksdagen godkänner vad som har förordats i proposition 1986/87:100,

7. beträffande *läromedelsgranskning från jämställdhets- och könsrollssynpunkt*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Ub348.

Stockholm den 5 mars 1987

På utbildningsutskottets vägnar

Lars Gustafsson

Närvarande: Lars Gustafsson (s), Pär Granstedt (c), Helge Hagberg (s), Lars Svensson (s), Ylva Annerstedt (fp), Ingvar Johnsson (s), Göran Allmér (m), Barbro Nilsson (s), Margareta Hemmingsson (s), Birger Hagård (m), Marita Bengtsson (s), Larz Johansson (c), Björn Samuelson (vpk), Kerstin Keen (fp) och Ingela Gardner (m).

Reservationer

1. Ytterligare bidrag till Riksförbundet Hem och Skola (punkt 1, mom. 1)

Ylva Annerstedt (fp) och Kerstin Keen (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar "Utskottet har" och slutar "båda delvis" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att RHS spelar en viktig roll för strävandena att öka föräldrarnas engagemang i skolan. Riksdagen bör med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 4 delvis och med anledning av motion 1986/87:Ub270 delvis som sin mening ge regeringen till känna att RHS bör erhålla ett extra bidrag om 200 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

> 1. beträffande *ytterligare bidrag till Riksförbundet Hem och Skola*
> att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 4 delvis och med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Ub270 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

2. Avveckling av bidraget till löntagarorganisationer (punkt 1, mom. 2)

Pär Granstedt (c), Ylva Annerstedt (fp), Göran Allmér (m), Birger Hagård (m), Larz Johansson (c), Kerstin Keen (fp) och Ingela Gardner (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar "Utskottet anser" och slutar "samtliga delvis" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att den verksamhet som finansieras med de under anslagsposten Bidrag till löntagarorganisationer uppförda medlen bör kunna bedrivas utan statliga bidrag. Med det anförda tillstyrker utskottet motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkande 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

> 2. beträffande *avveckling av bidraget till löntagarorganisationer*
> att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkande 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis, som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

3. Ytterligare medel för informationsinsatser (punkt 1, mom. 4)

Ylva Annerstedt (fp) och Kerstin Keen (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Utskottet finner" och slutar med "yrkande 36 delvis" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser för sin del att SÖ:s informationsverksamhet visserligen är

ett angeläget område men att SÖ i det rådande budgetläget får klara denna verksamhet utan extra medelstillskott. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 36 delvis och med anledning av proposition 1986/87:100 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *ytterligare medel för informationsinsatser*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 36 delvis och med anledning av proposition 1986/87:100 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

4. Anslagsbeloppet (punkt 1, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservation 2

Pär Granstedt (c), Göran Allmér (m), Birger Hagård (m), Larz Johansson (c) och Ingela Gardner (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Utskottet har" och slutar med "128 592 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt en avveckling av bidraget till löntagarorganisationer. Då utskottet i övrigt inte har något att erinra mot föredragande statsrådets medelsberäkning finner utskottet att medelsbehovet under förevarande anslag bör beräknas till 125 280 000 kr. Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkande 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Ub828 yrkande 4 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub270 delvis, 1986/87:Ub827 yrkandena 4 delvis och 36 delvis till Skolöverstyrelsen för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 125 280 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkande 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Ub828 yrkande 4 samt med avslag på motionerna 1986/87:Ub270 delvis, 1986/87:Ub827 yrkandena 4 delvis och 36 delvis till *Skolöverstyrelsen* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 125 280 000 kr.

5. Anslagsbeloppet (punkt 1, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 1, 2 och 3

Ylva Annerstedt (fp) och Kerstin Keen (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar "Utskottet har" och slutar "128 592 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt förslag i motion 1986/87:Ub827 om

dels att RHS bör tillerkännas ett ytterligare bidrag om 200 000 kr., dels att bidraget till löntagarorganisationer bör avvecklas, dels att skolöverstyrelsen inte bör erhålla ett med 1 000 000 kr. förhöjt anslag för informationsinsatser. Då utskottet i övrigt inte har något att erinra mot föredragande statsrådets medelsberäkning under anslaget föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkandena 4, 36 och 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub270 delvis och 1986/87:Ub828 yrkande 4 till Skolöverstyrelsen för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 124 480 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 20, 1986/87:Ub827 yrkandena 4, 36 och 37 och 1986/87:Ub828 yrkande 3, samtliga delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub270 delvis och 1986/87:Ub828 yrkande 4 till *Skolöverstyrelsen* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 124 480 000 kr.

6. Inrättande av konsulenter för medicinskt handikappade elever (punkt 2, mom. 1)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar med "Utskottet, som" och slutar med "1986/87:Ub294" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den i motion 1986/87:Ub282 framförda uppfattningen att de medicinskt handikappade elevernas speciella problem inte har uppmärksammats i den utsträckning som kan krävas. I dag är det oftast föräldrarna som får informera skolpersonalen och kamraterna om barnets handikapp men också ofta får initiera behov av assistent och tekniska hjälpmedel. Utskottet är ense med motionärerna om att särskilda konsulenter skulle kunna göra betydelsefulla insatser för de medicinskt handikappade eleverna. Som ett första steg bör en konsulenttjänst inrättas vid var och en av de fem planeringsberedningarna i Malmö, Göteborg, Solna, Örebro och Umeå. För detta ändamål bör riksdagen för budgetåret 1987/88 anvisa 2 000 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub282 delvis och med anledning av motion 1986/87:Ub294 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *inrättande av konsulenter för medicinskt handikappade elever*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub282 delvis och med anledning av motion 1986/87:Ub294 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

7. Ytterligare medel till den regionala organisationen för stöd åt handikappade elever (punkt 2, mom. 2)

Pär Granstedt (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar "Utskottet anser" och slutar "yrkande 21 delvis" bort ha följande lydelse:

I enlighet med motion 1986/87:817 yrkande 21 bör särskilda medel tillföras förevarande anslag för att inte besparingen under anslaget skall drabba den regionala organisationen för stöd åt handikappade elever. Utskottet tillstyrker att anslaget i detta syfte räknas upp med 1 312 000 kr. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 21 delvis som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *ytterligare medel till den regionala organisationen för stöd åt handikappade elever*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 21 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört.

8. Kompensation för besparingen på anslaget enligt huvudförslaget (punkt 2, mom. 3)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet ser" och slutar "yrkande 1 delvis" bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att föredragande statsrådet vid sina beräkningar har utgått från ett huvudförslag som innebär en minskning med 3 136 000 kr. I likhet med motionärerna befarar utskottet att en besparing i den storleksordningen kan komma att drabba länsskolnämndernas möjligheter till uppföljning av de skolpolitiska besluten. Utskottet anser därför att länsstyrelserna bör undantas från merparten av besparingen enligt huvudförslaget. Sålunda bör 3 000 000 kr. av det i propositionen beräknade besparingsbeloppet återföras till anslaget. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub240 yrkande 1 delvis som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *kompensation för besparingen på anslaget enligt huvudförslaget*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub240 yrkande 1 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört.

9. Möjligheter till ytterligare rationaliseringar (punkt 2, mom. 4)

Göran Allmér, Birger Hagård och Ingela Gardner (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet vill" och slutar "yrkande 5 delvis" bort ha följande lydelse:

Utskottet konstaterar att föredragande statsrådet vid sina beräkningar har utgått från ett huvudförslag som innebär en minskning av anslaget med 3 136 000 kr. Utskottet anser för sin del att rationaliseringsutrymmet inom länsskolnämnderna bör vara betydligt större. I enlighet med motion 1986/87:Ub828 yrkande 5 bör besparingen under anslaget beräknas till ett 3 000 000 kr. högre belopp. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 5 delvis som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

> 4. beträffande *möjligheter till ytterligare rationaliseringar*
> att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 5 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

10. Medel till täckande av kostnader för det utökade antalet ledamöter i länsskolnämnderna (punkt 2, mom. 5)

Ylva Annerstedt (fp) och Kerstin Keen (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet vill" och slutar "yrkande 38 delvis" bort ha följande lydelse:

I avvaktan på ett nytt riksdagsbeslut beträffande antalet ledamöter i länsskolnämnderna bör riksdagen inte bevilja medel för fler ledamöter än nio. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 38 delvis som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

> 5. beträffande *medel till täckande av kostnader för det utökade antalet ledamöter i länsskolnämnderna*
> att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 38 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

11. Anslagsbeloppet (punkt 2, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservation 9

Göran Allmér, Birger Hagård och Ingela Gardner (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet har" och slutar "154 159 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt en besparing under anslaget med 3 000 000 kr. utöver vad som föreslås i budgetpropositionen. Riksdagen bör därmed med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 5 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna

1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub817 yrkande 21 och 1986/87:Ub827 yrkande 38, samtliga delvis, till anslaget Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 151 159 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 5 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub817 yrkande 21 och 1986/87:Ub827 yrkande 38 samtliga delvis, till *Länsskolnämnderna* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 151 159 000 kr.,

12. Anslagsbeloppet (punkt 2, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservation 10

Ylva Annerstedt (fp) och Kerstin Keen (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet har" och slutar "154 159 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående avstyrkt förslag i budgetpropositionen om att länsskolnämnderna bör erhålla 478 000 kr. för att täcka kostnader för det utökade antalet ledamöter i länsskolnämnderna. Då utskottet i övrigt inte har haft något att erinra mot föredragande statsrådets beräkningar under förevarande anslag föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 38 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub817 yrkande 21 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till anslaget Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 153 681 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 38 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub817 yrkande 21 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till *Länsskolnämnderna* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 153 681 000 kr.,

13. Anslagsbeloppet (punkt 2, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservation 7

Pär Granstedt (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet har" och slutar "154 159 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt att förevarande anslag tillförs 1 312 000 kr. utöver vad som föreslås i budgetpropositionen för att inte

besparingen under anslaget skall drabba den regionala organisationen för pedagogiskt stöd åt handikappade elever. Då utskottet i övrigt inte har något att erinra mot föredragande statsrådets medelsberäkningar under anslaget föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 21 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub827 yrkande 38 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till anslaget Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 155 471 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 21 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1, 1986/87:Ub282, 1986/87:Ub827 yrkande 38 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till *Länsskolnämnderna* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 155 471 000 kr.,

14. Anslagsbeloppet (punkt 2, mom. 6)

Under förutsättning av bifall till reservationerna 6 och 8

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Utskottet har" och slutar "154 159 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt att länsskolnämnderna undantas från merparten av den besparing enligt huvudförslaget som föredragande statsrådet beräknar och att anslaget på den grunden höjs med 3 000 000 kr. jämfört med regeringens förslag. Vidare har utskottet tillstyrkt att anslaget höjs med ytterligare 2 000 000 kr. för inrättande av fem konsulenter för medicinskt handikappade barn. Vad som i övrigt har föreslagits i budgetpropositionen under anslaget har inte föranlett någon erinran från utskottets sida. Riksdagen bör därmed med bifall till motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1 och 1986/87:Ub282, båda delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 21, 1986/87:Ub827 yrkande 38 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till Länsskolnämnderna för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 159 159 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motionerna 1986/87:Ub240 yrkande 1 och 1986/87:Ub282, båda delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motionerna 1986/87:Ub817 yrkande 21, 1986/87:Ub827 yrkande 38 och 1986/87:Ub828 yrkande 5, samtliga delvis, till *Länsskolnämnderna* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 159 159 000 kr.,

15. Medel för undervisning i överlevnadsfrågor (punkt 3, mom. 1)

Pär Granstedt (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Utskottet delar" och slutar "yrkande 22 delvis" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motionärerna att medel bör avsättas för att främja undervisningen i överlevnadsfrågor. I enlighet med SÖ:s förslag bör 2 000 000 kr. tillföras förevarande anslag för detta ändamål. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 22 delvis som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *medel för undervisning i överlevnadsfrågor*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 22 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

16. Regionalt stöd till lokal skolutveckling (punkt 3, mom. 2)

Göran Allmér, Birger Hagård och Ingela Gardner (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Övertygande skäl" och slutar "yrkande 6 delvis" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det regionala stödet till lokal skolutveckling inte har gett resultat i paritet med insatta resurser. Därför bör förevarande anslag, så som föreslås i motion 1986/87:Ub828, utan större men för den lokala skolutvecklingen kunna minskas med 14 400 000 kr. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *regionalt stöd till lokal skolutveckling*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

17. Anslagsbeloppet (punkt 3, mom. 3)

Under förutsättning av bifall till reservation 16

Göran Allmér, Birger Hagård och Ingela Gardner (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Beträffande medelsberäkningen" och på s. 9 slutar "31 930 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående konstaterat att det regionala stödet till lokal skolutveckling inte har gett avsedda resultat och att därför förevarande anslag kan minskas med 14 400 000 kr. Då utskottet i övrigt inte har något att erinra mot vad som förordas i budgetpropositionen föreslås att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Ub817 yrkande

22 delvis till anslaget Länsskolnämndernas utvecklingsstöd för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 17 530 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Ub817 yrkande 22 delvis till *Länsskolnämndernas utvecklingsstöd* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 17 530 000 kr.

18. Anslagsbeloppet (punkt 3, mom. 3)

Under förutsättning av bifall till reservation 15

Pär Granstedt (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Beträffande medelsberäkningen" och på s. 9 slutar "31 930 000 kr." bort ha följande lydelse:

Utskottet har i det föregående tillstyrkt att förevarande anslag tillförs 2 000 000 kr. utöver vad som föreslås i budgetpropositionen för främjande av undervisning i överlevnadsfrågor. Då utskottet i övrigt inte har någon erinran mot föredragande statsrådets beräkningar under anslaget föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 22 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis till anslaget Länsskolnämndernas utvecklingsstöd för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 33 930 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub817 yrkande 22 delvis, med anledning av proposition 1986/87:100 och med avslag på motion 1986/87:Ub828 yrkande 6 delvis till *Länsskolnämndernas utvecklingsstöd* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 33 930 000 kr.

19. Sammanförande av SIL och RPH till en myndighet (punkt 4, mom. 1)

Ylva Annerstedt (fp), Göran Allmér (m), Birger Hagård (m), Kerstin Keen (fp) och Ingela Gardner (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 11 börjar "Utskottet vill" och slutar "yrkande 39" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser för sin del att tyngdpunkten i fråga om statens satsningar på läromedelsområdet allt mer kommit att förskjutas mot att främja produktionen av och informationen om läromedel för minoritetsspråks- och invandrarundervisning samt för handikappade elever. Behovet av SIL:s mer allmänna uppgifter såsom utgivning av läromedelskataloger och läromedels-

granskning har på motsvarande sätt minskat. Utskottet anser därför i likhet med vad som anförs i motion 1986/87:Ub827 att SIL bör läggas ned och de uppgifter som inte kan undvaras övertas av SÖ. Vad utskottet nu har anfört bör riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 39 och med avslag på proposition 1986/87:100 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *sammanförande av SIL och RPH till en myndighet* att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub827 yrkande 39 och med avslag på proposition 1986/87:100 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet har anfört,

20. Anslagsbeloppen m. m. (punkt 4, mom. 4)

Under förutsättning av bifall till reservation 19

Ylva Annerstedt (fp), Göran Allmér (m), Birger Hagård (m), Kerstin Keen (fp) och Ingela Gardner (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 14 börjar "I det föregående" och slutar "yrkandena 7 och 8" bort ha följande lydelse:

Utskottet har tidigare i detta betänkande tillstyrkt förslaget i motion 1986/87:Ub827 att SIL bör läggas ned. Det i budgetpropositionen föreslagna anslaget B 4. Statens institut för läromedel bör i enlighet härmed benämnas B 4. Rikscentralen för pedagogiska hjälpmedel för handikappade. Nedläggningen av SIL medför att anslaget kan räknas ned med 8 500 000 kr. jämfört med regeringens förslag. Vidare anser utskottet i likhet med vad som förordas i motion 1986/87:Ub828 att de i budgetpropositionen föreslagna anslagen B 5 och B 6 skall föras samman till ett anslag, benämnt B 5. Stöd för utveckling och produktion av läromedel m. m. Till detta anslag bör riksdagen i enlighet med förslaget i sistnämnda motion anvisa 13 610 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *anslagsbeloppen m. m.*

dels under punkt B 4

att riksdagen med anledning av proposition 1986/87:100 och motionerna 1986/87:Ub827 yrkandena 40 och 41, båda delvis, och 1986/87:Ub828 yrkande 7 till *Rikscentralen för pedagogiska hjälpmedel för handikappade* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 9 878 000 kr.,

dels under punkt B 5

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Ub828 yrkande 8 och med anledning av proposition 1986/87:100 och motion 1986/87:Ub827 yrkandena 40 och 41, båda delvis, till *Stöd för utveckling och produktion av läromedel m. m.* för budgetåret 1987/88 anvisar ett reservationsanslag av 13 610 000 kr.,

1. Lokaliseringen av den centrala ledningsfunktionen för skolledarutbildning (punkt 1, mom. 3)

Björn Samuelson (vpk) anför:

Även om det är skolöverstyrelsen som själv avgör var i riket den centrala ledningsfunktionen för skolledarutbildning skall vara belägen vill jag som min personliga uppfattning deklarera att en fortsatt lokalisering till Linköping i högre grad möjliggör ett tillvaratagande av den erfarenhet och vetenskapliga kompetens som byggts upp under den hittillsvarande verksamheten.

2. Medel till täckande av kostnader för det utökade antalet ledamöter i länsskolnämnderna (punkt 2, mom. 5)

Göran Allmér, Birger Hagård och Ingela Gardner (alla m) anför:

Moderata samlingspartiets utskottsledamöter reserverade sig mot beslutet att utöka antalet ledamöter i länsskolnämnderna från nio till elva. De föreslog att representationen för såväl arbetstagare som arbetsgivare skulle utgå ur länsskolnämnderna. Eftersom riksdagens beslut ännu inte hunnit omprövas, bör länsskolnämnderna tilldelas de i budgetpropositionen föreslagna medlen för det utökade antalet ledamöter.

3. Principerna för avgiftsbeläggning av handikappenheternas produkter (punkt 4, mom. 3)

Björn Samuelson (vpk) anför:

Det är bra att kostnadsansvaret för handikappenheternas produkter nu klarläggs. I det fortsatta arbetet kommer jag att verka för att handikappenheternas produkter blir kostnadsfria.

gotab Stockholm 1987 12548